

זיהוי בעלי

”להבדיל בין הטמא ובין הטהור ובין החיה

תעודת כשרות בפרשה

נוכל לומר לילדים שכדאי להקשיב השבת לקריאת התורה כי פרשת שמיני מלמדת אותנו אילו בעלי חיים מותרים באכילה. אפשר לפתוח את חומש ויקרא ולקרוא מקצת מסימני הכשרות של בעלי החיים. לדוגמה: כדי שדג יהיה כשר צריכים להיות לו סנפיר וקשקשת. כדאי להראות תמונה של דג בעל סנפיר וקשקשים ואחר כך להניח על הרצפה תמונות של כמה סוגי דגים ולבקש מהילדים לאסוף רק דגים כשרים.

נוכל להכין "חכה" ממקל שאליו מחובר חוט שבקצהו סיכה מתכתית. כל פעם יקבל ילד אחר את החכה ויצטרך לדוג מ"הים" (רצפת הגן) דג כשר אחר (בתמונות הדגים יהיו מגנטיים). אפשר להכין מראש דלי לאיסוף הדגים.

גם ליונקים הכשרים יש כללים, אך הם מורכבים יותר. לכן כדאי לעשות פעילות דומה לפעילות של הדגים, בהתאם להתפתחות הילדים.

לגבי העופות - אפשר לספר לילדים שאין כללים לזיהוי כשרותם, אך התורה מציינת את שמות העופות האסורים באכילה. נוכל להזכיר להם כמה שמות ידועים: עורב, נשר, בת יענה וחסידה. רצוי להראות תמונות שלהם. אחר כך נוכל לשאול אילו עופות כן מותרים באכילה (אפשר להשתמש בחומשים שמצורפות בסופם תמונות של בעלי החיים הכשרים).

לגנות

פרשת שמיני מלמדת אותנו אילו בעלי חיים מותרים באכילה ואילו אסורים. יש בעלי חיים שהתורה מביאה סימנים לזיהויים, לדוגמה: חיה המותרת באכילה צריכה להפריס פרסה, לשסוע שסע ולהעלות גירה. אך יש מיני בעלי חיים שהתורה לא הביאה כללים לזיהוי כשרותם, אלא רק ציינה את שמות בעלי החיים הטמאים והטהורים, כמו עופות, למשל.

הקשר שבין בעלי חיים לבין המאכלים העולים על שולחנו לא תמיד ברור ונהיר לילדים, לכן כדאי לפתח את הנושא בהתאם לתגובות הילדים.

תווית דוארמט - מכפילי פרסה בסכנת הכחדה. עיצוב: טוביה קורץ ורון גולדברג באדיבות השירות הבולאי - דואר ישראל

החיים הטהורים

הנאכלת ובין החיה אשר לא תאכל (ויקרא יא, מז)

פרשה אל המפה

בעקבות השיחה על בעלי החיים הטהורים והטמאים יוכלו הילדים לצייר על המעמד השבועי ציורים שיבטאו את הלמידה בגן. המעמד לשולחן השבת ישמש תזכורת לפעילות בגן ודרכו יוכלו הילדים לחלוק את חוויותיהם מהלימוד בגן עם בני המשפחה בבית.

למה לא הרשה לנו ה' לאכול את כל סוגי בעלי החיים?

לפעמים כדאי לשאול את הילדים שאלות שתגרומנה להם לחשוב ולשער בעצמם, בלי להניח לפתחם את התשובה. נוכל לשאול: למה לא הרשה לנו ה' לאכול את כל סוגי בעלי החיים?

מעניין לשמוע את תשובותיהם היצירתיות. בדרך כלל הם מפתיעים בתשובות שפרשנים חשובים הביאו לפני שנים רבות!

רצוי שהגננת תקרא קודם מגוון פרשנויות לשאלה כדי שתהיה מודעת לתשובות הפרשנים (אפשר למצוא דיון בנושא וסיכומו בספרו של הרב חיים דרוקמן: "הקדושה והטהרה" על חומש ויקרא, בשיעור: "טעמי המאכלות האסורות" בפרשת שמני). אם ילד יאמר, למשל, שבעלי החיים הטמאים הם טורפים, והתורה אסרה אותם כדי שלא נאכל מינים הנוטים לאכזריות, נוכל לומר לו שכך כבר אמר חכם גדול - הרמב"ן!

עופות מן המקרא

עופות מן המקרא א' גליונית זכרון. עיצוב: אריה גלזר
באדיבות השירות הבולאי - דואר ישראל

